

Hugo Bouter

Zij die God liefhebben

Romeinen 8:28 e.a.p.

Gods liefde en onze respons

Meestal legt de Schrift de nadruk op de liefde van GóD tot ons, en juist niet op ónze liefde tot God. Om dat aan te tonen hoef ik alleen maar te wijzen op de volgende bekende teksten die voor zichzelf spreken:

‘Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft’ (Joh. 3:16).

‘Maar God bevestigt Zijn liefde tot ons hierin, dat Christus voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren’ (Rom. 5:8).

‘Maar God, die rijk is aan barmhartigheid, heeft ons vanwege Zijn grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad, toen ook wij dood waren in de overtredingen, levend gemaakt met Christus’ (Ef. 2:4-5).

‘Hierin is de liefde, niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad en Zijn Zoon gezonden heeft als zoenoffer voor onze zonden’ (1 Joh. 4:10).

Vooral dit laatste vers uit de eerste brief van Johannes beklemtoont dat de liefde niet van ons is uitgegaan. Wij hebben God niet liefgehad, maar *Hij* heeft ons

liefgehad. De liefde vond haar oorsprong niet in ons, maar in God. Het was ook volslagen onmogelijk dat wij God zouden liefhebben, en wel om twee redenen:

- (1) Wij waren *haters* van God. Wij werden niet gekenmerkt door liefde jegens God, maar juist door het tegendeel daarvan: haat en vijandschap ten opzichte van God. Romeinen 5:10 zegt dat wij *vijanden* van God waren, die met Hem verzoend moesten worden. En Kolossenzen 1:21 zegt dat wij vroeger vervreemd waren en vijandig gezind door onze boze werken. Wij waren ver van God verwijderd, vijanden en haters van Hem, en wij moesten in een nieuwe betrekking tot Hem gebracht worden.
- (2) Wij waren *dode* zondaars. Er was niets in ons dat naar God uitging, geen enkel verlangen naar God, geen enkel gevoel van liefde tegenover Hem. Wij waren geestelijk dood, dood in misdaden en zonden. Er was bij ons geen enkele respons op Gods liefde, wij moesten tot nieuw leven gewekt worden om iets van die liefde te kunnen begrijpen.

Het eerste aspect wordt vooral belicht in de brief aan de Romeinen, het tweede in de brief aan de Efeziërs. Het eerste aspect houdt verband met de verantwoordelijkheid van de mens, het tweede met Gods soevereine genade. Het eerste draagt een relatief, het tweede een absoluut karakter. Vanuit het oogpunt van Romeinen zijn wij *levende* zondaars, die schuldig tegenover God staan. Vanuit het oogpunt van Efeziërs zijn wij *dode* zondaars, die verstoken zijn van elke mogelijkheid om met God in verbinding te komen.

Toch had God ons lief, ondanks dat wat wij waren, ondanks onze verdorven toestand: enerzijds *dood* in misdaden en zonden en dus zonder enige respons op Gods liefde (Efeziërs), en anderzijds actief *levend* in de zonde en dus haters van God (Romeinen). Ondanks deze dode en verdorven toestand waarin wij ons bevonden, had God ons lief. Zijn liefde vond haar oorsprong in Hemzelf. Ze werd niet opgewekt door aantrekkelijke eigenschappen bij ons, maar ze vond haar uitgangspunt uitsluitend in *Hemzelf*. Het was de liefde van God die naar ons uitging, terwijl wij niet aan Hem dachten en er bij ons alleen maar vijandschap tegenover Hem te bespeuren viel.

De goddelijke liefde, die eeuwig en onveranderlijk is en die niet afhangt van onszelf, is er om het eenvoudige feit dat God *liefde* is. Het is Zijn natuur, Zijn aard om lief te hebben. God is liefde, zo verzekert de apostel Johannes ons tot tweemaal toe (1 Joh. 4:8, 16). Daarom was Zijn liefde werkzaam ten opzichte van mensen die deze liefde eigenlijk niet waard waren en zocht zij naar wegen om deze onwaardige voorwerpen van Zijn liefde tot nieuwe schepselen te maken die aan Zijn liefde zouden beantwoorden.

Gods liefde uitgestort in onze harten

Het is wonderlijk dat de goddelijke liefde wederliefde wekt. Ze is zo sterk dat ze koude en vijandige harten weet te ontgooien en weet te bewerken dat de vlam van Gods liefde in die harten gaat branden. 'De liefde van God is in onze harten uitgestort', zegt de apostel Paulus, 'door de Heilige Geest die ons gegeven is' (Rom. 5:5). 'Wij hebben (Hem) lief', zegt de apostel Johannes, 'omdat Hij ons eerst heeft liefgehad' (1 Joh. 4:19).

Als er dus liefde in ons aanwezig is, dan is dat te danken aan het feit dat God ons éerst heeft liefgehad. Zijn liefde is werkzaam geweest ten opzichte van ons door de zending van Zijn Zoon, en ze is nu uitgestort in onze harten door de Heilige Geest die ons gegeven is. Dat wil zeggen: wij hebben een nieuwe natuur ontvangen door de werkzaamheid van de Heilige Geest, een natuur die gekenmerkt wordt door liefde, omdat God Zelf de Bron ervan is.

De liefde van God is in onze harten uitgestort. Wij zijn uit God geboren en hebben de goddelijke natuur ontvangen (1 Joh. 4:7; 5:1; Jak. 1:18; 2 Petr. 1:4). Welnu, de nieuwe natuur draagt precies dezelfde kenmerken als de Bron waaruit ze is voortgekomen. Ze wordt gekenmerkt door liefde en licht, want God is óók licht (1 Joh. 1:5). Ze *heeft* lief, dat is haar kenmerk, haar karakter. Ieder die uit God geboren is, openbaart de natuur van zijn hemelse Vader: hij heeft lief, omdat God hem eerst heeft liefgehad.

Onze liefde tot God en de medegelovigen

Ieder die uit God geboren is, uit water en Geest (d.i. door de werking van Woord en Geest), heeft dus een nieuwe natuur ontvangen die gekenmerkt wordt door liefde. Waarop richt deze liefde zich nu? Het is in de eerste plaats wederliefde tot *God de Vader*. Onze liefde gaat uit naar 'Hem die deed geboren worden' (1 Joh. 5:1). Ze richt zich op de Vader, uit Wie wij geboren zijn. Ze vloeit terug naar de Bron waaruit ze is voortgekomen.

Dit is echter niet los te maken van onze liefde tot *de Zoon van God*. Want de liefde van God is in *Christus* aan ons geopenbaard. De liefde van God is ín Christus Jezus, onze Heer (Rom. 8:39). Wij hadden nooit kennis kunnen nemen van deze liefde, als de Zoon niet was gekomen om de Vader te verklaren (Joh. 1:18). De Zoon was bij de Vader en Hij kende de liefde van de Vader; Hij was het eeuwige Voorwerp

daarvan. Maar Hij is op aarde gekomen om deze liefde aan schepselen, aan nietige mensenkinderen bekend te maken en hen tot kinderen van God te maken, om hen te laten delen in diezelfde oneindige liefde (Joh. 17:23, 26).

Onze liefde richt zich dus op de Vader en op de Zoon. Wij zijn door de nieuwe geboorte geïntroduceerd in de kring van Gods kinderen. Wij zijn leden geworden van de familie van God, omdat de Vader ons tot Zijn kinderen heeft gemaakt en omdat de Zoon ons Zijn broeders noemt (Joh. 20:17; Hebr. 2:10-13). Wij staan als kinderen en zonen voor het aangezicht van de Vader en wij omringen de Zoon, die de eerste plaats inneemt te midden van vele broeders (Rom. 8:29; Ef. 1:4-6; 2:4-6; Kol. 1:12-13).

Een vanzelfsprekend gevolg hiervan is de liefde tot de medegelovigen, tot 'de broeders' (bij deze uitdrukking zijn de zusters in Christus inbegrepen). Onze liefde gaat dus ook uit naar al degenen die tot de familie van Gods kinderen behoren, die in dezelfde nieuwe betrekking tot de Vader en de Zoon zijn gebracht. Zo wordt het ook gesteld in 1 Johannes 5:1, waar eerst sprake is van onze liefde tot 'Hem die deed geboren worden', dus tot God als de Vader van alle ware gelovigen, en vervolgens tot allen die uit Hem geboren zijn: '(...) een ieder die liefheeft Hem die deed geboren worden, heeft ook lief hem die uit God geboren is'.

Het kan gewoon niet anders, onze liefde tot 'de broeders' vloeit voort uit onze liefde tot God. Als wij God liefhebben die wij in Christus als onze Vader hebben leren kennen, dan hebben wij óók liefde voor al diegenen die in dezelfde relatie tot Hem zijn gebracht. Wij bevinden ons gezamenlijk op een terrein van liefde, in een rijk van liefde, waar eeuwige liefde regeert (Kol. 1:13). De liefde van de Vader en de Zoon wordt daar gekend en genoten, en deze liefde is de norm voor onze onderlinge relaties.

Als het goed is, weerspiegelen onze wederzijdse betrekkingen de liefde van God en de liefde van Christus. Zij weerkaatsen de liefde van God die het liefste dat Hij bezat voor ons heeft overgegeven in de dood, en de liefde van Christus die Zijn leven voor ons heeft ingezet (zie 1 Joh. 3:16; 4:11). Deze goddelijke liefde die wij allen samen kennen en genieten, is de hoge maatstaf voor onze onderlinge liefde.

Onze liefde tot medemensen

De liefde die in onze harten is uitgestort, zal ook merkbaar zijn in onze relaties met hen die buiten de familiekring van de kinderen van God staan. Ze verbreidt

zelfs zegen buiten het eigenlijke terrein waar ze gekend en beleefd wordt. De stromen van deze liefde brengen zegen in een wereld waar de dood regeert en vijandschap tegen God de overhand heeft. Want het besef van Gods grote liefde ten opzichte van onszelf brengt ons ertoe die liefde ook naar buiten toe uit te dragen.

Zo openbaren wij de liefdevolle gezindheid van onze *Vader* (Matt. 5:44-45). Onze liefde gaat zelfs uit naar onze vijanden, naar hen die ons haten. Want wij beseffen dat Gods liefde naar ons uitging, toen wij nog haters van Hem waren (Tit. 3:2-5). In de tweede plaats worden wij gedrongen door de liefde van *Christus*. Wij prediken de boodschap van de verzoening aan hen die buiten zijn, die in de dood liggen (2 Kor. 5:14-21). Zowel de liefde van God als de liefde van Christus zijn dus ook in dit vlak de innerlijke motieven van ons handelen.

Zij die God liefhebben

Het zal ons intussen duidelijk zijn dat de uitdrukking ‘zij die God liefhebben’ betrekking heeft op al degenen die uit God geboren zijn. Zij hebben een nieuwe natuur ontvangen die gekenmerkt wordt door liefde. De liefde van God is in hun harten uitgestort en die liefde stroomt in de eerste plaats terug naar Hem die de Bron ervan is. Zij die opnieuw geboren zijn, zijn dus degenen die God liefhebben.

Bij deze uitdrukking gaat het dus niet om enige verdienste van onze kant. De bedoeling is ons te karakteriseren als degenen die een antwoord geven op Gods grote liefde, doordat wij in een bijzondere liefdesrelatie tot Hem staan. Wij zijn kinderen en zonen van God, uit Hem geboren en door Hem verheven tot de waardigheid van het zoonschap. Daarom *hebben* wij Hem lief. Het is het voorrecht van Gods genade, een uitvloeisel van de nieuwe betrekking waarin wij tot God staan.

Onze liefde tot God is geen wettische plicht. Wij zijn niet onder de wet, maar onder de genade (Rom. 6:14). De eis van de wet was: ‘Gij *zult* de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart (...).’ Maar dat was een onmogelijkheid voor iemand die onder de wet leefde, omdat de wet hem geen nieuwe natuur schonk die bekwaam was aan deze verplichting te voldoen. Gods genade eist echter niet, maar *voorziet* in de behoeften van de schuldige zondaar. Zij reinigt ons van onze zonden en schenkt ons een nieuwe natuur, die niet anders kan dan God liefhebben. Het is het grote kenmerk van de nieuwe natuur, *dat* zij God liefheeft

en ook al diegenen die uit Hem geboren zijn, de familie van Gods kinderen: zij die God liefhebben.

Oude Sporen 2016

